

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/82/2018
Identifikačné číslo spisu: 4113226293
Dátum vydania rozhodnutia: 06.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4113226293.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Rímskokatolíckej cirkvi, Žilinská diecéza, so sídlom v Žiline, J. Kalinčiaka 1, zastúpenej advokátskou kanceláriou Kucek & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova 9, proti žalovanému IMA INVEST, s. r. o., so sídlom v Zlatých Moravciach, Hviezdoslavova 41, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. René Hudzovič, s. r. o., so sídlom v Nitre, Štefánikova 49, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25 C 233/2013 o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 27. júla 2017 sp. zn. 7 Co 124/2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 27. júla 2017 sp. zn. 7 Co 124/2016 a rozsudok Okresného súdu Nitra z 3. decembra 2015 sp. zn. 25 C 233/2013 z r u š u j e a vec vracia Okresného súdu Nitra na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom z 3. decembra 2015 č. k. 25 C 233/2013-1293 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala vypratania nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, č. XXXX, katastrálne územie M., liste vlastníctva č. XXX, č. XXX a č. XXXX, katastrálne územie E. a na liste vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie M. (bližšie špecifikovaných v žalobe). Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti vo veci samej. Výkonaným dokazovaním mal preukázať, že žalobkyňa so žalovaným uzavrela 1. júna 2009 nájomnú zmluvu č. 1/2009 a 27. júla 2009 dodatok č. 1 k nájomnej zmluve. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 31. decembra 2024 za dohodnuté nájomne vo výške 83 000,- eur ročne bez DPH. Podľa čl. V bodu 15 nájomca bol povinný uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu do 90 dní od protokolárneho prebratia predmetu nájmu. V čl. VII bod 3 nájomnej zmluvy sa strany dohodli na možnosti skončenia nájmu aj formou odstúpenia od zmluvy, ak nájomca závažným spôsobom poruší ustanovenia nájomnej zmluvy. Žalobca od nájomnej zmluvy 12. júla 2013 a jej dodatku písomne odstúpil z dôvodu, že žalovaný nesplnil čl. V bod 15 zmluvy, t. j. neuzatvoril zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu do 90 dní od prebratia nájmu. Zároveň odstúpil od zmluvy i podľa čl. VII ods. 3 písm. h/ zmluvy, keď nájomca poskytol tlačí skresľujúce informácie, ktoré mali hrubým spôsobom poškodiť prestíž a dobré meno žalobkyne;

zároveň nepravdivým spôsobom informoval pápežského nuncia na Slovensku, pričom konkrétne malo ísť o to, že žalovaný spájal žalobkyňu s I. C. a pre tlač uviedol, že určití kňazi Žilinskej diecézy prepadli mamonu a neriadia sa kresťanskou morálkou. V zmysle tohto článku bolo dôvodom pre odstúpenie od zmluvy aj to, že žalovaný tvrdil, že vyťažil 72 tisíc ton kameňa v roku 2011 a v skutočnosti vyťažil 152 590 ton kameňa, čím žalobkyni spôsobil škodu vo výške 102 412,- eur. Podľa LHP za roky 2014 a 2013 bola stanovená výška ťažby dreva, ktorú žalovaný prekročil, pričom zvýšená ťažba predstavovala škodu vo výške 556 028,- eur. Žalobkyňa odstúpila od zmluvy i 6. marca 2015 z dôvodu, že dodatok č. 1 je neplatný, nakoľko prejav vôle prenajímateľa a nájomcu pri podpise dodatku je neurčitý. Listom z 20. mája 2015 žalobkyňa odstúpila od nájomnej zmluvy z dôvodu, že žalovaný nezaplatil nájomné v lehote splatnosti. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný síce nemal uzatvorenú poistnú zmluvu zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu, mal však uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu, ktoré žalobkyni prezentoval a táto s tým ústne súhlasila. Zároveň konštatoval, že žalovaný mal zmluvu o poistení predložiť do 90 dní, ktoré uplynuli 30. augusta 2009 a žalobkyňa tak mohla od zmluvy odstúpiť len do troch rokov, t. j. do 30. augusta 2012. Žalobkyňa odstúpila od zmluvy až v roku 2013 po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Čo sa týka odstúpenia od zmluvy z 20. mája 2015 uviedol, že žalobkyňa spôsobuje nemožnosť platenia nájomného, nakoľko nezasiela žalovanému faktúry na nájmomné a to aj napriek tomu, že žalovaný ju o zasielanie faktúr niekoľkokrát písomne žiadal. Nestotožnil sa ani s dôvodom odstúpenia od zmluvy, ktorým malo byť to, že žalovaný poškodil dobré meno cirkvi, nakoľko autori článkov sa zaujímali o situáciu, ktorá medzi stranami sporu vznikla a vyjadrenia konateľa žalovaného neboli vulgárne, ani hanobiace a toto stanovisko nemohlo znevážiť žalobkyňu. Odstúpenie od zmluvy z dôvodu, že žalovaný žalobkyňu poškodil na majetku neoprávnenou ťažnou dreva, dobývaním nevyhradených nerastov a nezaplatením, nepovažoval za oprávnené z dôvodu, že účastníci si v nájomnej zmluve nedojednali, koľko dreva môže žalovaný vyťažiť za dojednané nájmomné. Uzavrel, že odstúpenia od zmluvy možno považovať za účelové, konanie žalobkyne je v rozpore s dobrými mravmi a ako také nemôže byť pod ochranou zákona.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. júla 2017 sp. zn. 7 Co 124/2016 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa nepreukázala v konaní právne významný dôvod, na základe ktorého by k vyprataniu nehnuteľností malo dôjsť v dôsledku niektorého z jej odstúpení od nájomnej zmluvy. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, že námietka premlčania je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko žalobkyňa neargumentovala žiadnymi výnimočnými okolnosťami daného prípadu a okolnosťami hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré by mala byť vznesená námietka premlčania posúdená tak, že je v rozpore s dobrými mravmi a preto záver súdu prvej inštancie o akceptovaní námietky premlčania vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. K otázke posudzovania dôvodu odstúpenia od nájomnej zmluvy, ktorým malo byť poškodenie dobrého mena žalobkyne uviedol, že vyjadrenia žalovaného neboli spôsobilé priviesť žalobkyni ňou namietanú ujmu a poškodiť jej dobré meno. V súvislosti s odstúpením od zmluvy pre neplatenie nájomného uviedol, že žalobkyňa uhradené platby nájomného vracala žalovanému späť na jeho účet, nakoľko nájomný vzťah považovala za ukončený a následne túto skutočnosť neskôr využila ako dôvod pre odstúpenie od zmluvy, čo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať ako výkon práva v súlade s dobrými mravmi. K odvolacej námietke žalobkyne, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, uviedol, že odôvodnenie rozsudku obsahuje čiastočne nesúrodé odôvodnenie, kde sa podstata stráca v nepodstatnom, ale je možné z neho vyvodiť, na základe akých dôkazov súd prijal konkrétne skutkové závery a je možné z neho aj vyvodiť, aké právne normy súd na zistený skutkový stav aplikoval.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť aj dôvodnosť podľa obsahu vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 písm. b/ C.s.p. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa javí ako vnútorne rozporuplné, celkom nepresvedčivé a nedostatočné, čím bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý súdny proces a boli porušené zásady civilného sporového konania. V dovolaní uviedla, že súdy oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k názoru, podľa ktorého právo žalobkyne na odstúpenie od nájomnej zmluvy z dôvodu, že žalovaný nesplnil povinnosť uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete

nájmu a predložiť fotokópie tejto zmluvy prenajímateľovi, bolo v čase kedy žalobca od nájomnej zmluvy odstúpil premlčané a taktiež vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k záveru, že námietka premlčania vznesená žalovaným bola relevantná. Z týchto dôvodov žalobkyňa po zadefinovaní otázky, ktorú podľa jej presvedčenia dosiaľ dovolací súd nevyriešil, žiadala rozsudok odvolacieho súdu, spočívajúci na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), zmeniť, resp. zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol dovolanie odmietnuť. Uviedol, že posúdenie neplatnosti prvého odstúpenia od nájomnej zmluvy nebolo založené len na otázke premlčania, ale bolo založené predovšetkým na posúdení skutkových okolností predchádzajúcich odstúpeniu od nájomnej zmluvy.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a súčasne tiež dôvodné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Civilný sporový poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Civilný sporový poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Civilný sporový poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často zdôrazňuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (por. rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

9. Dovolateľka v dovolaní namieta vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., t. j., že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorá podľa jej názoru spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu.

10. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdov navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutia súdov nižších inšancií neobsahujú náležitosti uvedené v § 393 ods. 2 C.s.p. (predtým § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), sú nepreskúmateľné.

11. Dovolací súd poznamenáva, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť (nedostatok odôvodnenia) rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

12. Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, prijaté na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže íť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

13. S poukazom na citované stanovisko len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladáť vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (teraz § 420 písm. f/ C.s.p.), a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných vád alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99) a napravenia „vád najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8269/02, Protsenko proti Rusku, sťažnosť č. 13151/04, Tishkevich proti Rusku, sťažnosť č. 2202/05, Lenskaya proti Rusku, sťažnosť č. 28730/03).

14. S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, trpí vadou konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. Konanie v tejto časti je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania.

15. V súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné. Takéto arbitrálne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 420 písm. f/ C.s.p.), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

16. Princíp dvojinštančnosti, ktorým sa riadi občianskosúdne konanie vyjadruje vzájomnú nadväznosť i prepojenosť odvolacieho konania s konaním uskutočneným pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného plynú zásadné medze v tom, že rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní musí predchádzať náležité konanie pred súdom prvej inštancie, pretože až jeho naplnením sa môže vytvoriť priestor pre účinné uplatnenie účelu, ktorý zákon sleduje v prípade opravného (odvolacieho) konania. Účelom odvolacieho konania je náprava skutkových a právnych pochybení súdu prvej inštancie, z a predpokladu, že boli

rozpoznateľne (zrozumiteľne) prezentované. K naplneniu tejto úlohy je potrebné najskôr zistiť ako súd prvej inštancie ustálil skutkový stav veci a ako ju právne posúdil, čo najspôľahlivejšie signalizuje (práve) odôvodnenie jeho rozhodnutia. Rozhodnutie a jeho odôvodnenie je základným a bezpodmienečným objektom prieskumnej činnosti vykonávanej súdom vyššieho stupňa. Výsledky prieskumnej činnosti sú vždy reakciou na správnosť a opodstatnenosť dôvodov preskúmaného rozhodnutia vo svetle uplatnených odvolacích námietok. To znamená, že preskúmané rozhodnutie musí spĺňať požiadavky zákona z hľadiska jeho odôvodnenosti (preskúmateľnosti) v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť dôvody jeho rozhodnutia. Myšlienkový postup súdu musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku.

17. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť rozhodnutia) súdneho rozhodnutia musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p.); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojnásťnásťnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 338 C.s.p., ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 C.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 391 ods. 1 C.s.p.). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

18. Rozsudok súdu prvej inštancie podľa názoru dovolacieho súdu nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. a preto ho nemožno považovať za preskúmateľný. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci v rozsudku toto (podľa názoru dovolacieho súdu) nezodpovedá § 220 ods. 2 C.s.p. Závery vyslovené súdom prvej inštancie sú v odôvodnení rozsudku formulované protirečivo a vyznievajú zmätočne, čím sa nabudzuje dojem arbitrárneho rozhodovania, tým, že súd na jednej strane vyslovil, že žalovaný neuzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu, následne vyslovil, že žalovaný mal uzavretú poistnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu a spornú otázku povinnosti žalovaného uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu uzavrel tým, že žalobkyňa nemala záujem skutočne žiadať od žalovaného uzatvorenie poistnej zmluvy na predmet nájmu. Tento záver odporuje zistenému skutkovému stavu, keď žalovanému táto povinnosť vyplývala z nájomnej zmluvy. Súd je tak vo svojej rozhodnej právnej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení zjavne nekoherentný, zmätočný, jeho rozhodnutie preto nie je konzistentné a jeho argumenty nepodporujú presvedčivo definitívny (rozhodný) právny záver. Je tomu tak preto, že žalobkyňa odstúpila od nájomnej zmluvy práve z dôvodu porušenia čl. V bod 15 nájomnej zmluvy, ktorý žalovanému ukladal povinnosť uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu a súd prvej inštancie v rozpore s písomne uzavretou nájomnou zmluvou dospel k záveru, že žalobkyňa od žalovaného uzavretie tejto zmluvy nežiadala. Zároveň opomenul, že práve nesplnenie tejto povinnosti bolo dôvodom, pre ktorý žalobkyňa odstúpila od nájomnej zmluvy.

18.1 Súd prvej inštancie žalobu zamietol i z dôvodu uplynutia trojročnej premlčacej doby, keď vyvodil záver, že dôvod na odstúpenie od zmluvy mohla žalobkyňa uplatniť prvýkrát 30. augusta 2009 a tento uplatnila až 12. júla 2013. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa však nie je zjavné, akými úvahami sa súd riadil a na základe akých skutkových zistení dospel k záveru, že premlčacia doba začala plynúť 30. augusta 2009. Z obsahu spisu vyplýva, že nájomná zmluva bola uzavretá 1. júna 2009 a podľa čl. V bod 15 nájomnej zmluvy bol žalovaný ako nájomca povinný uzavrieť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú na predmete nájmu najneskôr do 90 dní od protokolárneho prebratia predmetu nájmu. Z obsahu spisu však vyplýva, že protokol o prebratí predmetu nájmu nebol doposiaľ stranami sporu predložený a preto nie je možné zistiť, kedy došlo k protokolárnemu prebratí predmetu nájmu. Dovolací súd uvádza, že až po predložení protokolu o prebratí predmetu nájmu bude možné ustáliť, kedy začala plynúť premlčacia doba a až potom posúdiť, či odstúpenie od zmluvy bolo uskutočnené v trojročnej premlčacej dobe. Absencia argumentácie súdu prvej inštancie v tomto smere robí jeho rozhodnutie arbitrárnym a nepreskúmateľným. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré nemôže z pohľadu presvedčivosti, ale ani vecnej správnosti rozhodnutia obstáť, v takom

prípade zakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., ktorú si odvolací súd všimol (vo svojom rozhodnutí sám konštatoval, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje čiastočne nesúrodé odôvodnenie, kde sa podstata stráca v nepodstatnom) ale nedošlo k jej odstráneniu, pokiaľ postupoval podľa § 387 C.s.p. Dôsledkom vady zmätočnosti konania je vždy (bez ďalšieho) nie len zrušenie rozhodnutia, ktoré ňou trpí, ale v danom prípade aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí, pretože takto vydané rozhodnutia nemožno považovať za správne.

19. Tento nedostatok odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v otázke väd konania namiataných dovolateľkou má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené súdu v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. na riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobkyne procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a dovolateľka v ňom dôvodne namieta ňou uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože jej týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.). Vzhľadom na výskyt vady v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., dovolací súd sa už nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.